

Til: DFØ og Etisk handel Norge

Dato: 23.6.2025

Høring om kontraktsvilkår, krav og kriterier for bærekraftige leverandørkjeder

Vi takker for muligheten til å svare på høring 25/33. Regnskap Norge og Finans Norge er overordnet sett positive til revideringen av de etablerte felles kontraktsvilkårene, og at kravene er i tråd med etablerte prinsipper og retningslinjer for ansvarlig næringsliv (OECDs retningslinjer og UNGP).

Den regulatoriske utviklingen innen bærekraftig finans har som mål å dreie kapitalflyten til mer bærekraftige investeringer, håndtere bærekraftsrisiko og sikre økt transparens i kapitalmarkedene. Reguleringene innen offentlige anskaffelser, og det offentliges rolle, er en viktig komponent for å sikre dette. Enkel tilgang på bærekraftsinformasjon av høy kvalitet er en forutsetning for at bærekraftsrisiko og -muligheter prises riktig, noe som bidrar til å oppnå målene som er satt. Regnskap Norge og Finans Norge støtter denne regulatoriske utviklingen, og mener at reguleringene som har kommet de siste årene har bidratt til å øke kvaliteten og sammenlignbarheten i rapportert bærekraftsinformasjon, og til å redusere risikoen for grønnvasking.

Finansnæringen har en unik rolle, da finansforetak påvirkes både som rapporterende foretak og som en av de viktigste brukere av den rapporterte informasjonen. Regnskapsførerne har opparbeidet seg betydelig kompetanse på reguleringene og innsikt i næringslivets erfaringer med bærekraftsrapportering. Det er derfor viktig at erfaringene finansnæringen og regnskapsførerne har opparbeidet seg blir hensyntatt i regelverksutviklingen – også i Norge.

Det er positivt at det offentlige tar en lederrolle i både veiledning og harmonisering av krav som stilles. Gitt at det offentlige kjøper inn varer og tjenester for over 700 mrd. årlig er det en stor påvirkning – både direkte og indirekte. Vi ønsker å bemerke tre særlige viktige hensyn i revideringen av kontraktskravene, og oppfølgingen fra det offentlige.

1. | Samstemthet og harmonisering av retningslinjer og krav

Leverandører til det offentlige blir møtt med mange og til dels ulike krav når det gjelder dokumentasjon av bærekraftsinformasjon. For leverandører til det offentlige, og næringslivet for øvrig, er det viktig å forhindre rapportering som er nesten likelydende til ulike parter. Dette bidrar til unødig arbeidsbelastning for næringslivet. Det er derfor positivt at kravene som stilles er i tråd med etablerte prinsipper og retningslinjer for ansvarlig næringsliv, hhv. OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGPs)). Det er slik sett også positivt at redegjørelse etter åpenhetsloven er dekkende som dokumentasjon for å svare ut kravene. Vi støtter også tydeliggjøringen om proporsjonalitet i forventningene som stilles til virksomhetene, slik som også de tidligere nevnte retningslinjene fremholder. Aktsomhetsvurderingene bør utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten

virksomheten finner sted innenfor, alvorlighetsgraden av, og sannsynligheten for brudd på for grunnleggende menneskerettigheter.

2. | Veiledning er avgjørende for å sikre god rapportering og godt bærekraftsarbeid

I arbeidet med offentlige anskaffelser vil det være svært viktig med veiledning. Veiledningen bør være lett tilgjengelig, og samordnet mellom de ulike aktørene i virkemiddelapparatet. Generelt er vi positive til veiledning og forenklingstiltak som sikrer informasjon til leverandører om hva trinnene innebærer av tiltak, eksempelvis i punkt 1 a og c under de anbefalte kontraktsvilkårene. Dersom DFØ og Etisk Handel utarbeider veiledning for et minstenivå for aktsomhetsvurderinger vil dette kunne ha positive ringvirkninger også for en rekke andre aktører. Videre bør leverandører premieres for åpenhet om både funn og utfordringer som er kartlagt i leverandørkjeden. Det bør ikke straffe seg å ha gjennomført en robust aktsomhetsvurdering som viser funn, dersom det er gjennomført risikoreduserende tiltak. Vedr. åpne leverandørlistener mener vi effektene av en slik premiering må stadfestes før det eventuelt etableres som et prinsipp for offentlige anskaffelser.

3. | Forenkling og standardisering: en sentral datahub for frivillig rapportert bærekraftsinformasjon

Det er et økende antall interessenter som er brukere av foretaks bærekraftsrapportering i tillegg til offentlige myndigheter, deriblant banker, investorer, forsikringsforetak, forbrukere, academia og frivillige organisasjoner. For at bærekraftsrapportering skal bidra til ønsket omstilling er man avhengig av velfungerende markeder der vesentlig informasjon er lett tilgjengelig, og at aktørene har tillit til informasjonen som rapporteres.

Et viktig grep for å sikre at offentlige innkjøpere mottar relevant bærekraftsinformasjon på en enkel måte, som samtidig vil bidra til forenkling for næringslivet i stort, og SMB-ene spesifikt, er å sikre at det etableres en sentral datahub for frivillig rapportert bærekraftsinformasjon. Vi i Regnskap Norge og Finans Norge har sammen med NHO, Revisorforeningen og Brønnøysundregisteret over tid jobbet for en slik løsning. En etablering av et sentralt register basert på EUs frivillige rapporteringsstandard, VSME, ville hjelpe det offentlige som skal innhente informasjon til å etterleve kravene i anbudsprosser. En slik sentral datahub vil gi store effektiviseringsgevister både for de rapporterende foretakene og for interessenter. Man vil redusere «skjemaveldet» for de rapporterende foretakene ved at de trenger å rapportere standardisert foretaksspesifikk bærekraftsinformasjon ett sted en gang i stedet for å forholde seg til utallige informasjonsforespørsler. For interessenter, som det offentlige, vil man kunne hente ut foretaksspesifikk informasjon direkte fra den sentrale datahub-en. Dette vil bidra til en felles inngang til bærekraftsinformasjon og styrke digital samhandling.

Med vennlig hilsen

Sara B. Wilsgaard
Fagansvarlig bærekraft
Regnskap Norge

Benedicte Bjerknes
Seniorrådgiver bærekraft
Finans Norge